

Становище

от проф. д-р Веселин Иванов Койчев, ПУ „Паисий Хилендарски”,
на дисертационен труд за придобиване на научна степен “доктор на науките”.

Област на висше образование: 8. ИЗКУСТВО

Професионално направление: 8.3. МУЗИКАЛНО И ТАНЦОВО ИЗКУСТВО

Научна специалност: Музикознание и музикално изкуство

Автор доц. д-р Петър Запрянов Одажиев.

Тема: „Водещи постановъчни принципи и подходи в публикации на български оперни режисьори“.

Със заповед № РД-22-1186 от 20.05.2025 г. на Ректора на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ (ПУ) съм определен за член на научното жури за осигуряване на процедура за защита на дисертационен труд на тема *„Водещи постановъчни принципи и подходи в публикации на български оперни режисьори“*, за придобиване на научната степен *„доктор на науките“* на ПУ в област на висше образование 8. Изкуство, професионално направление 8.3. Музикално и танцово изкуство (Научна специалност: Музикознание и музикално изкуство). Автор на дисертационния труд е доц. д-р Петър Запрянов Одажиев, Катедра „Естетическо възпитание“ към Педагогически факултет на ПУ „Паисий Хилендарски“, Пловдив.

Представеният от доц. д-р Петър Одажиев комплект материали на електронен носител е в съответствие с Чл. 45 (4) от Правилника за развитие на академичния състав на ПУ, включва следните документи:

- молба до Ректора на ПУ за разкриване на процедурата за защита на дисертационен труд;
- автобиография в европейски формат;
- копия от дипломи за образователната и научна степен „доктор“;
- протокол от катедрен съвет, свързани с откриване на процедурата и с предварителното обсъждане на дисертационния труд;
- дисертационен труд;
- автореферат;
- списък с научните публикации по темата на дисертацията;
- копия на научните публикации по темата на дисертацията;
- справка за спазване на минималните национални изисквания;

Кандидатът прилага и копия на една монография, 4 статии и 3 доклада от научни конференции.

Доц. д-р Петър Запрянов Одажиев учи и завършва през 1987-1992 образователно-квалификационна степен „магистър“ с оперно пеене в Държавна Музикална Академия;

през 1993-1998 образователно-квалификационна степен „магистър“, Филмова и телевизионна режисура в НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“; през 2012 образователно-квалификационна степен „бакалавър“, Режисура в Държавна Музикална Академия; през 2009-2013 образователна и научна степен „доктор“ по режисура и работа с певеца-актьор по научна специалност „Музикознание и музикално изкуство“ в Нов Български Университет; през 2013-2016 образователна и научна степен „доктор“ по научна специалност „Кинознание, киноизкуство и телевизия“ в Институт за изследване на изкуствата при БАН; и през 2017-2020 образователно-квалификационна степен „магистър“, Арт Мениджмънт в State University of New York.

Още по време на обучението си той работи от 1998 до 2014 г., като подготвя и реализира проекти в областта на театралните и екранни жанрове, образователни проекти, семинари, уъркшопи. Директор е на собствена продуцентска къща „Одавижън“. От 2016 до 2019 г. преподава „Актьорско майсторство пред камера“ и „Психофизически тренинг“ в New York Academy of Visual and Performing Arts, като същевременно ръководи своята компания Odavision LLC, със същия предмет на дейност. От 2019 до 2022 г. работи в АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“, като хоноруван преподавател по „актьорско майсторство“, „сценична реч“ и „пластика“. От 2019 до 2022 г. е главен асистент в „Институт за изследване на изкуствата“, БАН, където развива педагогическа и научноизследователска дейност в областта на сценичните и екранни изкуства. Публикува научни статии и монографии; участва в международни и национални научни форуми, в образователни и научноизследователски проекти, ръководи докторанти. През 2020 -2021 работи успоредно и в „Държавен музикален и балетен център“ като мениджър проекти, където планира, организира и координира всички дейности по художествено-творческите и образователни проекти на театъра. От 2021 досега работи като директор на продуцентска къща „Софийски музикален театър“ ЕООД, където ръководи и отговаря за цялостната дейност на компанията в областта на художествено-творческата и образователната дейности. От 2021 г. до сега е преподавател по учебните дисциплини „актьорство за мюзикъл“, „сценично движение“, „пееене“, „психофизически тренинг“, „сценична реч“, в „Софийска Академия за музикален театър“. От 2023 г. до сега е доцент, преподавател в специалност „Актьорство за драматичен театър“ в ПУ „П. Хилендарски“, по учебните дисциплини „актьорство за драматичен театър“, „актьорство за музикален театър“, „актьорство пред камера“, „музикално изкуство“, „психофизически тренинг“.

Тук може да се отбележи че всички дейности на кандидата са свързани с изкуство, култура и образование, в по-голямата си част с ръководни позиции, афинитет към проектна дейност, мениджмънт, педагогическа работа и научноизследователска дейност.

Трудът е структуриран в увод, три глави, изводи и заключение, справка за основните приноси и библиография. Съдържанието и структурата са по утвърдените норми. Общият обем е 497 страници от които основното съдържание е разгърнато в 270 страници и 222 страници приложения. Ползвани са 84 източници на български език. Обемът на дисертационния труд отговаря на изискванията за научни трудове в ПУ „П. Хилендарски“ и е структуриран и форматиран коректно.

Във въведението ясно са формулирани актуалност на темата, обект, предмет, цели, задачи и хипотеза на изследването. Обект на труда е българската оперна режисура като интерпретативна практика и естетическа система. Основната цел на дисертацията е да се

изведе устойчива постановъчна парадигма и да се дефинират съвременните проблеми и перспективи пред националната оперна режисура. Задачите които си поставя доц. д-р Одажиев съответстват адекватно на поставената цел и предпоставят правилна посока за разработването на дисертационния труд.

Актуалността на темата е обусловена от факта че в съвременната оперна режисура днес режисьорът безрезервно се възприема като равнопоставен творец – създаващ специфичната артистична визия за всеки конкретен оперен спектакъл и на концептуални постановъчни идеи за неговата сценична реализация.

Трудът се състои от увод, три глави и заключение.

В Първа глава е разгледана професионализацията на оперната режисура в България в така наречения до-режисьорски период.

Глава Втора отразява музикално-театралната естетика и методология в творчеството на български оперни режисьори. Ранен период.

Глава Трета представя съвременни парадигми и водещи постановъчни принципи в интерпретацията на репертоарната оперна класика. Зрял период.

Практико-приложното значение на дисертационния труд се изразява във възможността и ползата от използването му както в изпълнителската практика, така и в методологически план. Изследването предлага ръководство за съвременни постановчици при интерпретацията на класически оперни заглавия, чрез исторически и стилев контекст.

Изследването представя съществени приноси в три основни направления: методологически, приложни и академически. Те отразяват значението на разработката, както за постановъчната практика в съвременния оперен театър, така и за развитието на българската музикално-сценична теория. Смятам, че важен приносен момент представлява очертаване перспективата на една нова област в изкуствоведското изследване а именно „Методологическо-практически проблеми на режисьорското изкуство в българския оперен театър“.

Дисертационният труд е оформен добре технически; съдържа събрана и систематизирана информация, доказваща твърденията. Видно е че доц. д-р Петър Одажиев демонстрира умения за качествено и професионално провеждане на научното си изследване. Смятам, че в представеният дисертационен труд са налице оригинални и значими научни и научно-приложни резултати, които представляват принос в науката.

Поради гореизложеното, убедено давам своята положителна оценка за проведеното изследване, представено от рецензираните по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси, и предлагам на почитаемото научно жури **да присъди научната степен „доктор на науките“** на доц. д-р Петър Запрянов Одажиев в област на висше образование 8. Изкуство, професионално направление 8.3. Музикално и танцово изкуство (Научна специалност: Музикознание и музикално изкуство).

Пловдив, 11.08.2025 г.

проф. д-р Веселин Койчев